

g. provizor se je rodil 6. januarja 1884 v Hajdini pri Ptuj. Po gimnazijskem študiju v Mariboru se je odzval klicu srca in stopil v mariborsko bogoslovje, kjer je bil 25. julija 1912 posvečen v mašnika. Svoje prvo službeno mesto je nastopil kot kaplan v št. Andražu v Slov. goricah. Služboval je nato v raznih krajih lavantinske škofije, dokler ni bil imenovan za provizorja v št. Jurju ob Pesnici, kjer ga je dohitela tragična smrt. Naj v miru počiva! Sorodnikom naše iskreno sožalje!

Meščanskošolski učenec umrl. Žalostno so zapeli 7. marca zvonovi pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji ter naznanili, da je na Bresnici umrl Petek Albin, star komaj 14 let. Bil je dober, tih ter marljiv deček ter precej nadarjen. Podal se je v meščansko šolo v Ptuj, da bi se izobrazil za življenje. Vendar mu Bog tega ni dopustil. Bil je že od rane mladosti bolehen ter je sedaj moral iskati zdravniško pomoč v Mariboru, Ptuj in nazadnje v Ormožu, kjer je bil operiran na slepiču. Umrl je na domu. Pogreba so se udeležili tudi učenci in učenke meščanske šole iz Ptuja ter učenci tukajšnje šole. Ob grobu so se od Albina poslovili: g. župnik, učenec in učenka meščanske šole. Dragi Albin, spavaj v miru — družini pa naše sožalje!

Bela žena je pobrala v teku štirinajstih dni vzorno Miklovo mamo Elizabeto v Drakovcih pri Mali Nedelji in pridno mladenko vnukinjo Marico Miklovo. Blagopokojna mama Elizabeta je bila vzorna žena skozi dolgo dobo 52 let svojemu že pokojnemu možu in ljubeča mati svojim otrokom, ki jih je vzgojila v strogo verskem in narodnem duhu. Po svoji dobrosrčnosti je bila znana daleč naokoli. V letih 1912.—1917. je imela delikatesno trgovino v Celovcu. Tam si je pridobila srca vseh celovških Slovencev. V isti dobi je tam šolala svoji najmlajši hčerki, še na smrtni postelji je rekla hčerka: »Tako lepo je bilo v Celovcu!« Vsi še živeči celovški Slovenci jo bodo ohranili v najsvetlejšem spominu. Zlato poroko je obhajala leta 1932. Njen vedno naamejani obraz nam je pričal odkritosrčen in ljubezniv značaj, zato jo bomo težko pogrešali. Poslovilne besede g. župnika Ostrža ob odprtem grobu so nam segle globoko v srce in nam bodo v uteho ob tej bridki izgubi. Položili smo jo v grob ob strani njenega moža. Bodi blagi Miklovi mami in njeni 21 letni vnukinji, Marijini družbenici Marici Miklovi ohranjen časten in svetel spomin — žalujočim pa naše sožalje!

Cerkveni molec umrl. Zvonovi pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah so naznanili tužno vest, da je odšel po zaslužen plačilo k Bogu 81 letni Rožkar Franc, bivši posestnik v Bišu. Rajni je bil pravi katoliški mož; to je pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležila skoraj vsa župnija, zato, ker je bil dolgo vrsto let cerkveni molec, ki je prihajal vsako nedeljo in praznik točno ob določenih uri in moili rožni venec. Član Kmečke hranilnice in posojilnice je bil od ustanovitve leta 1909. Bolfenska župnija bo ohranila rajnega v najlepšem spominu!

Blaga posestnica umrla. Dne 9. marca smo spremili do groba v obilnem številu Debeljak Roziko, posestnico na Mejah pri Sv. Bar-

bari v Halozah. Rajnica je bila dvakrat poročena. Prvi mož je bil Anton Arbeiter, šupan in predsednik Izobraževalnega društva. Pri hiši so imeli vedno katoliške liste in vsi otroci so pošteno vzgojeni. Možu in družini naše sožalje — rajnica pa naj počiva v miru!

Smrtna kosa v Laporju. V tej ostri zimski umrl v Laporju sledeči: v Verholah Damiš Miha, posestnik, cerkveni kijačar podružnice v Kočnem, občinski in posojilnični odbornik; Polanec Jurij, posestnik iz Zg. Breznice; Cejzerjeva in Krivčeva, posestniki iz Razgorja; Štici Marija, sivilja iz Levica; Pernat Marija iz Videža; Vehovarjeva iz Videža je odhitela k angelikom; Gumzej Jožef, bivši mizar; Dominko Jožef, upokojeni državni cestar; Gumzej Valentin, krojaški mojster; Onič Filip je odhitel k angelikom; Kac Ivan, mizar in proučitelj; trije občinski režeži občine Laporje in Majer Jožef, posestnik iz Hošnice. Naj počivajo v miru — žalujočim pa naše sožalje!

Zvonovi so peli slovo zlati mamici. Žalostno so zapeli prihovski in Joštovi zvonovi v slovo zlati mamici Jožefi Pilberšek, p. d. Mecovi mamici iz Sp. Grušova, ki je 5. marca v 81. letu starosti zapustila moža in pet otrok. Kot mlada vdova po rajnem Vinkotu Bezget se je leta 1886. poročila s sedanjim 85 letnim možem Janezom Pilberšekom, s katerim sta živeła v mirnem in srečnem zakonu nad 53. Lahko bi bila že pred štirimi leti obhajala zlato poroko, pa je bila rajna zlatka nenadoma preokromna, da bi ta izredni družinski dogodek slovesno praznovala. Pokojna je bila zgledna krščanska mati. Vpisana je bila v III. red in v žensko Marijino družbo. Kot gospodinja je gledala na čast, pridnost in versko življenje pri hiši. Nikdar ni trpela nedeljskega dela ali razveseljevanja mladine pri hiši. Moli in delaj, to je bilo geslo zlate umrle mamice. Njen pogreb je bil slovesen. Naj počiva v miru! — Preostalom naše sožalje!

Smrt vzorne žene. Vsemogočni je poklical k sebi vzorno krščansko ženo in mater posestnico Nežo Ašenberger iz Zavrha pri Galiciji pri Celju. Umrla je v starosti 55 let. S svojim možem Jernejem, ki je umrl pred petimi leti, sta vzgojila pet otrok. Vsi otroci so člani Prosvetnega društva. Rajnica je bila zelo priljubljena, zato je imela številno zadnjo pot, na kateri ji je igrala žalna koračnica godba Prosvetnega društva. Blaga žena, počivaj v miru — žalujočim sinovom in hčeram pa naše sožalje!

Mala žrtev — velika korist! Hočete iti za 22 din na priljubljeno romanje o binkoštnih na Trsat ali v Split? Z romanjem je združen tudi prijeten izlet z ladjo po morju na prekrasni otok Rab, oziroma Hvar. Za to ceno je določeno posebno tekmovanje. Pošljite v pismu 3 din v zameno za »Tekmovalni načrt« in svoj točen naslov. Pismo pošljite na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17. Če pa hočete romati pod navadnimi pogoji, pa pošljite takoj svoj naslov po dopisnici, da boste dobili navodila brezplačno. Izreden popust v ceni je namreč samo do 1. aprila.

Kratke tedenske novice

Ob koncu Wellesovega poizvedovanja, Rooseveltov odposlanec Summer Welles je pri svojih obiskih v glavnih mestih vojskujočih se držav spoznal vojno, odnosno mirovno razpoloženja. Nikjer ni našel nenaklonjenosti do miru. Velike pa so razlike v vprašanju, pod katerimi pogoji bi naj bila vojna končana in mir sklenjen. Zaprtni velesili sta na stališču, da se mora malim narodom zagurati samostojna državnost in odstraniti vsak znak odvisnosti od katerega velikega naroda. Isto je tudi Rooseveltovo stališče. Summer Welles se je po povratku v Rim razgovarjal s Mussolinijem in italijanskim zunanjim ministrom Cianom, ki sta imela potem v ponedeljek sestanek s kanclerjem Hitlerjem. Istega dne je bil Welles sprejet v avdienci pri papežu. Stališča vojskujočih se taborov so pojasnjena. Do kakšnega zblizanja v tem pogledu še ni prišlo in dosledno tudi ne do pravega učinkovitega posredovanja za mir. Sedanjí teden je za nadaljnje vprašanje vojne ali miru odločilen.

Nemški bombniki so napadli angleško pristanišče Scapa Flow 16. marca proti večeru. Ena bomba je zadela angleško vojno ladjo. Ubilih je bilo osem ljudi in povzročena precejšnja materialna škoda. Več bomb je padlo na kopno. Angleška protiletalska obramba je sestrelila en nemški bombnik, več jih je pa bilo poškodovanih.

Francoski ministrski predsednik Daladier bo v najkrajšem času preosnoval na zahtevo senata in parlamenta svojo vlogo.

Nemčija je izrazila pripravljenost za jamstvo romunskih mej proti sovjetski Rusiji in Madžarski.

Italija ima svoj močno utrjeni obrambni pas od Ligurskega do Kvarnerskega morja.

Pogajanja glede ureditve izvoza nemškega premoga v Italijo po kopnem so bila v Rimu zaključena 12. marca.

Novi angleški vojni proračun izkazuje 154 milijard dinarjev izdatkov. Dnevno izda angleško finančno ministrstvo za vzdrževanje vse oborožene vojaške sile 1365 milijonov dinarjev.

Podpisovanje angleškega vojnega posojila v znesku 66 milijard dinarjev je bilo v teku nekaj dni v celoti podpisano.

Ameriško posojilo v iznosu 20 milijonov dolarjev, katero je bilo dovoljeno Finski, z zaključkom vojne ne bo prizadeto, ampak ga bodo lahko uporabili Fini za obnovo in nakup blaga v Zedinjenih državah.

Slovaška je obhajala 14. marca prvo obletnico samostojnega obstoja pod zaščito Nemčije.

Radi sovjetskega napada na Finsko je ostalo po vojni tankov 400.000 ljudi brez strehe.

250.000 Fincev, ki bi pripadli po sklepu miru pod sovjetsko Rusijo, se bo izselilo v notranost dežele, ker bo 50.000 sovjetskih trupel, ki so sedaj še v snegu, pretvorilo vse kraje severno od velikega Ladoškega jezera v zelo nezdrave.

Konferenca zunanjih ministrov baltičkih držav je bila po vestih iz Rige zaključena 16. marca. Zunanji ministri baltičkih držav so sklenili ojačenje gospodarskega sodelovanja: Estonke, Letonske in Litve.

Pisma v 41. jeziki. Polagoma se pismenska in časopisna cenzura uvaja po vsem svetu. To pa marsikje ne gre brez težav. Tudi angleški imperij ima cenzuro, kar v kolonijah ni tako enostavno izvesti. Tako n. pr. na pošto v Singapuru v Zadnji Indiji prihajajo pisma v 41 jeziki. In sicer v 22 evropskih in 19 azijskih. Med azijskimi jih je največ v balinezijskem, kitajskem ter japonskem, javanskem, arabskem in v raznih indijskih narečjih. Za vso to mešanico jezikov, ki se v pismih zbira na pošti, je bilo treba postaviti tolmače, ki pisma prebirajo in puščajo naprej po rednem poštne prometu ali pa se poslužujejo pooblastil cenzure. Tako tudi to znamenje izrednih razmer mnogim ljudem pri-

Av gust Senon:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

»Ker je vse ljudi sovražil, ker mu zavist ni dala, da se drugi, pošten, pametnejši ljudje naučijo njegovih krajcarijev. Ha! Ha! Zmotil se je, šlevec, če sreča da.«

»Ali pa veš, da ima denarje s seboj? Če jih ni kje pustil?«

»Ni. V krčmi sem videl, kako je naglo shranil staro usnjeno listnico globoko v nedra. V njej je zmeraj nosil zadolžnice in denar v torbi, dokler je beračil.«

»Norec! Kaj bi si bil lahko kupil!«

»Zdaj je amen.«

Čez pol ure sta prišla tja, kjer se reka zavije. Beli prod je čudno sijal v mesečini, toda bil je prazen, le tu pa tam je ležal črn panj posekane stare vrbe. Pisar in cigan sta sedla. Sklonjenih glav sta strmela oba v lesketajočo se vodo, da bi opazila plen.

»Nič!« je zamomljaj pisar skozi zobe.

»Počakaj! Potrpi! Mora priti.«

»Toda koliko časa je že minulo!«

»Počakaj! Ne izplava to takoj, ko utone. Prišlo pa bo, vem jaz to, da voda vse semkaj zmeče. Živim, hvala Bogu, dolgo dovolj zraven Save. Našel sem tu že marsikaj.«

39

»Daj mi pipo in tobaka!« je rekel pisar.

Cigan mu je ustregel, Mikica pa je začel na moč vleči in puhati; videlo se je, da v njem vsaka žilica drhti. Dva, trikrat se je stresel od nočne rose, toda rekel ni nič.

Dve uri sta čakala tu, tedaj zašumi Sava, voda se silno zapeni, nekaj črnega se prikaže v valovih.

Oba sta dvignila glavi. Voda se je silneje zazibala na prod in spet odmaknila, na belem kamenju pa je obležalo razširjenih nog in rok mrtvo truplo.

»Tu je!« je kriknil pisar, skočil, vrgel pipo in treščil k mrtvecu, za njim pa je švignil cigan kakor kač.

Tik mrliča se je pisarju ustavila noga, groza ga je stresla. Da, to je bil Luka, pravi Luka, pred pičlimi urami še živ in zdrav, zdaj mrtve, brez duše na pesku. Niti iskriče življenja ni bilo več v tem trdem, napihnjenem telesu. Glava, ki je bila obrnjena proti reki, je bila še vsa rosna, lice je bilo posinelo, v razprtih očeh se je svetlikala mesečina. Bilo je, kakor da gleda v pisarja. Hudobnež se je zdrznil, pogledal je mrtvega berača, bil je kakor prikovčan, niti dotakniti se ni smel mrtveca. Cigan pa se ni ustrašil, pokleknil je zraven trupla, stresel ga za ram in skozi smeh zaklical:

»Oh! Oh! Luka! Ne boli te glava. Norec si neumen. Bolje bi bilo živeti. Na, kum.« je dvignil mrtvo roko in

Dopisi

Dravsko polje

Hoče. Prosvetno društvo priredi na velikonočni ponedeljek ob treh popoldne in ob sedmih zvečer smešnico »Matija Matajev, junak iz naših krajev«. Odmore izpolni tamburaški zbor.

Slovenske gorice

Sv. Barbara v Slov. goricah. (20 letnica županovanja.) V nedeljo, 17. marca, je slavila vsa župnija in občina izredno slovesnost. Naš župan g. Josip Kajnih je obhajal namreč te dni 20 letnico, kar je bil prvič izvoljen za župana prejšnje občine Jablance, sedaj občine Korena, oziroma Sv. Barbara v Slov. goricah. G. Kajnih je eden najboljših županov v Slov. goricah in je splošno priljubljen radi svoje delavnosti v javnosti. Radi tega so ga občinarji izvolili za častnega občana in mu je bila podeljena diploma častnega občanstva. Slavnost se je vršila v domačem Društvenem domu. Na slavnost so bili povabljeni odličniki iz vsega okraja, bivša narodna poslanca, predstavniki drugih občin, korporacij in društev. Župan g. Kajnih je član okrajnega cestnega odbora, okrajnega kmetijskega odbora, ravnateljstva Okrajne hranilnice, predsednik krajevnega JRZ in Kmečke zveze ter raznih drugih društev in korporacij. Slavljenca, ki je

naš dolgoleten naročnik in sotrudenik, tudi »Slov. gospodar« iskrečno častita!

Sv. Urban pri Ptuj. V nedeljo, 10. marca, se je v naši šoli vršil prvi roditeljski sestanek, katerega se je udeležilo nad 250 staršev šolobveznih otrok. Pogrešali pa smo take, ki še vedno ne morejo doumeti velike vzgojne naloge šole, še manj pa pomena dobrih odnosov med šolo in domom. Ti starši pač mislijo, da je šola docela nepotrebna ustanova, ne pomislijo pa, da s tem grešijo nad svojimi lastnimi otroci. Še vedno jim nešteti sramotni primeri — posledice slabe vzgoje — ne povedo ničesar. Sami sejejo upornost in popolno svobodomiselnost v srca svojih otrok. Tako naj nam ne bo prav nič čudno, da so pretepi, poboji in družinske žaloigre na dnevnem redu. Bolj kot kdaj prej zahteva sedanja doba »celih« ljudi, katere pa bo vzgojil le tisti narod, ki se z vso trdnostjo oklepa svojih narodnih in verskih vzorov. Dom, šola in cerkev so tisti važni vzgojni činitelji, katerim se bo posrečilo vzgojiti rod, na katerega bomo ponosni, ne pa, da bi še dalje vzgajali narod »hlapecev«, sebi v pogubo in sramoto, drugim v posmeh. Nov rod bo prav takšen, kakršnega bo vzgojil sedanj rod. Starši, zavedajte se tega in svoje velike roditeljske dolžnosti, ki jo imate do svojih otrok.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na velikonočni ponedeljek ob pol štirih popoldne uprizori Bralno dru-

štvo pretresljivo dramo »Osojski mute« iz burne zgodovine Poljske. Sodelujeta tamburaška godba in pevski zbor.

Ptujsko polje

Sv. Marjeta niže Ptuja. Učenci naše kmečko-nadaljevalne šole in gojenke gospodinjkega tečaja so v nedeljo, 3. marca, naredili skupen poučen izlet z jutranjim vlakom v Mursko Soboto. Vodja izleta je bil g. šolski upravitelj Geč. Ob prihodu v Mursko Soboto so izletniki najprej zadostili v tamošnji župnijski cerkvi svoji nedeljski verski dolžnosti, nato so odšli v Benkovo tovarno mesnih izdelkov. Po tem ogledu so se podali v Rakičan na novo kmetijsko šolo. Ogledali so si hleve za govedo, konje, svinje in prostore za perutnino, dalje žitnico in strojnico. Zatem jim je v šolski dvorani g. inž. Padar priredil skioptično predavanje. Hitro so si še ogledali moderno opremljeno učno sobo, spalnico gojencev in delovno sobo, nakar so se morali posloviti in odhiteli na vlak. Gojenci in gojenke so se vrnili domov z lepimi vtisi in s še lepšimi načrti za bodočnost. Vsem, ki so imeli trud okrog tega poučnega izleta, najlepša zahvala!

Velika Nedelja. Ne smete si misliti, da nas je vzela ta brezkončna zima, ker ni nobenega glasu iz našega kraja. Baš nasprotno! Odkar imamo spet kaplana v osebi g. dr. Vinka Bevk, se je zadnji čas pojavila med mladino zelo velika razgibanost. Malokateri večer ni opaziti v društveni dvorani luči vkljub vsej petrolejski mize-

Zgled Finske je navdušil tudi vodstvo ameriške vojske, da je vpeljalo za zimski čas za vojake bele plašče

Pred najbolj izpostavljenimi točkami francoske Maginotove črte so postavili kletke s pticami. Če bi ptice poginile, so na delu — plini

V moderni vojni se za prenašanje poročil namesto ljudi poslužujejo psov. Silka nam kaže psa, ko ravno preskoči žično oviro

Sedanja vojna je vojna tehnike, zato mora biti tudi vojaštvo temu primerno opremljeno. Tako je izgleda oprema angleškega častnika

jo spet spustil na pesek pa pogledal prestrašenega pisarja, »ta ne bo pojedel niti zrna soli več.«

Ko je pisar videl, kako je padla uvela roka na zemljo, se je ohrabil in dejal, obrnjen k Luku:

»Da, da! Voda ga je požrla. Ej Luka! Kdo je zdaj močnejši, jaz ali ti? Ali me boš zdaj ti ogoljufal? Ne boš. Hotel si z denarjem na oni svet. Ne boš, bratec, ne! Midva jih bova pojedla, tebe bodo pa vrane. Ugarkovič! Dobro išči, v nedrih mora biti.«

Cigan je z obema rokama razgalil mrtvecu prsa in ga pretipaval, pisar pa se je z rokami uprl v kolena, nagnil nad oba ter z ostrim pogledom sledil vsak cigana gib.

»No!« je dejal nestrpno. »Ali je kaj?«

»Čakaj! Tu je nekaj.«

»Ali je? Daj hitro, da vidiva!«

Cigan je privlekel usnjeno listnico.

»Ha! Daj!« je kriknil pisar veselo in segel po željno pričakovanim bogastvu.

»Oh! Oh! Kum, počasi! To je moje in tvoje,« se je zarežal cigan, da so se mu zasvetili zobje.

Oba sta počenila zraven mrtvega, stisnila sta glavi in prežala na oguljeno listnico, ki je bila dovolj debela.

»Odpri!« je dihnil pisar.

Cigan jo je razgrnil, Mikica pa je naglo iztrgal, kar je bilo v njej, in je začel na kolenih s trepetajočimi rokami premetavati papirje. Sami rdeči listki, sami stari listki za volitve!

»A bankovci, bankovci!« se je razkačeno zadr. »Kje so bankovci? Nič! To ni nič! Smetje! Daj listnico!«

Mikica jo je iztrgal črnemu kumu, segel je noter na eno in na drugo stran, iztresel listnico v zraku. Nič! Nič! Nič!

»Kje so bankovci? Tu so bili!« se je drl pisar skoro jokavo.

Tedaj je zagnal listnico daleč od sebe, pokleknil je k mrtvecu in šepnil:

»Iščiva! Iščiva! Skril jih je drugje. Vem, mora jih imeti. Mora,« je zarjul.

Oba sta začela mrtveca slačiti; preiskala sta vsako krpico, vsak šiv, toda nič, nič in nič, našla sta mu edino črn železen križec na prsih.

»Nič,« je zaškripal pisar in ob pogledu na križ planil pokonci, kakor da ga je kača pičila. »Prekleti lump! Povej, kje imaš denar! Denar hočem, govori, govori, ali pa te bom —« je zapretel pisar s pestmi.

»Ubil ga ne boš, ni več potrebno!« je zmajal cigan z glavo. »Zakopal jih je nekje, miši jih bodo pojedle, zguba, zguba za naju. Daj mir! Pojdi, vrziva norca v vodo, da ga odnese!«

pomore do službe in — kruha.

Potrpežljivost nad vse. Neki cestni pometać je nekoč v Londonu s svojim vozičkom zašel v ozko ulico, ki je bila komaj za en voz dovolj široka. Z druge strani pa je v isto ulico prav tedaj privozil mlad pek, tudi z vozičkom svojega peciva. Eden bi moral vsekakor zapeljati nazaj, pa očitvidno nobeden ni računal na to: oba sta pogumno vozila drug proti drugemu. Ko prideta skupaj, obstane. Pometać mirno sede na ojnice svojega voza, vzame iz žepa pipo in ravnodušno začne puhati dim za dimom. Pek z druge strani vzame iz žepa časopis in ga prav tako mirno prebira. Tako mine četrta ure. Oba še sedita vsak na svojem vozičku in čakata.